

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

14. Ob quas caussas mos antiquissimus in funeribus cantandi sit
introducendus ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

734 Cap. LXVI. Cur, quo modo, & à quibus boni bene sunt sepulti? tauerunt in Ecclesiam maiorem, & inde in aliam Ecclesiam, que vocatur Pœnitentia: Multa etiam virtutes sunt ad sepulchrum eius, magis, quam in vita sua: & homo, qui sanus est factus, ibi seruiuit usq; in diem mortis sue. Multi autem obtulerunt thesauros Episcopo Antiochia pro fide, poscentes reliquias de corpore eius: sed propter iusiurandum minimè prastitit. Non ergo homines modò cœremonijs consuetis, verùm etiam ipse volucres insolitis vocibus funus S. Simeonis celebrauerunt.

XIV.

Sic Angelorum cantum aues, homines autem pij, & Angelorum & auium voces in exequijs imitantur. Est enim inter ceteros Ecclesiæ ritus, vt funera hymnis & canticis pij sequantur. Cuius rei quatuor sunt causæ. Prima, vt tristi cantu tristitia convenientium ad funus moueatur: quæ tristitia communis, solatium est, vel filijs si parente, vel parentibus si filio, vel coniugibus si vxore, aut marito videntur. Vt enim onus leuius fertur, quod à pluribus fertur, ita luctus, si in plures diuidatur, mitigatur. Qua de causâ iubet nos Apostolus *gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus, id ipsum inuicem sentientes*. Hinc D. Ambrosius scribit, fuisse morem gentilium, vt ad omne funus lamentatrices & tibicines adhiberent, qui lachrymas audientibus, cantatis nœijs, elicerent. Ad hunc modum alludens Ouidius ait:

Rom. 12. 15.

S. Ambrosius in cap. 8. Lucæ.

Ouid. lib. 4. Faistor. Lucil. lib. 22.

S. Ambrosius loc. cit.

Matth. 9. 13.

S. Greg. Nazianz. orat. 10. in laudem fratris. S. Chrylost. hom. 79. ad pop.

Cantabat mœstis tibia funeribus.

Et Lucilius: *Mercede que conducta flent alieno in funere præfixæ multo, & capillos scindunt, & clamant magis*. Existimat autem D. Ambrosius, hanc consuetudinem ab Ethnicis ad Iudæos permanasse. Certè apud Iudæos fuisse constat ex Matthæo Evangelista, apud quem *cùm venisset IESVS in domum Principis, & vidisset tibicines, & turbam tumultuantem, dicebat: Recedite: non est enim mortua puella, sed dormit*. Altera causâ huius cantus est contraria, vt scilicet cantu mœstitia pellatur. Hanc enim indicat S. Gregorius Nazianzenus, qui ait *Cæsarium fratrem psalmodijs luctum sedantibus sepultum*. Et S. Chryostomus: *Quam, inquit, de causâ, quæso, presbyteros vocas, & psallentes? Nonne, vt te consolentur, nonne vt defunctum honorent? Vbi & tertia causâ panditur defuncti honorandi, & cantu celebrandi. Qua de causâ etiam*

etiam *Præficia* olim fuerunt constitutæ, vt scilicet forcia defunctorum facta laudarent. Quò spectat illud Comici: *Præficia, qua alios collaudare se verò non potest*. Sed Christianis quarta præcipua causa est, vt, Deum vitæ necisque Dominum laudemus, mortuoque placatum reddamus, si quidem ille suffragijs indigeat. Pauci enim sunt, qui non indigent. Hinc etiam pullu campanæ aris ad funerum deductionem conuocamus, teste Beda. Quamuis etiam in viuos redundet ex hoc funerum honore emolumentum, dum monentur, vt cogitent, etiam sibi aliquando exequias iri celebratum; certè Theodoricum longè alia cogitantem memorat Cæsarius conuersum, dum in funere à Fratribus cantari audiret: *Domine, miserere super peccatore*. Sacra quædam cantica in funeribus cani iubent Apostoli, apud Clementem Romanum. Et S. Gregorius Nyllenus ad Olympium indicat, Sacerdotes in funere maxime Psalms concinuisse. Immodò S. Hieronymus testatur, à S. Antonio Pauli Eremitæ corpus foras prolatum, cum hymnorum psalmorumque cantu, ex traditione Christiana. Quem morem etiam de obitu Paulæ ad Eustochium, & de funere Fabiolæ ad Oceanum attingit. Clarissimè autem S. Augustinus de funere matris agens ait: *Psalterium Enodius aperuit, & cantare cepit psalmum, cui respondebamus: Misericordiam, & iudicium cantabo tibi Domine*. Cur id non facerent homines, cum faciant aues? immodò cum id fecisse legantur Cælites? Quippe in cœnobio Hemenrode dicto cæcus erat, ex eorum numero vnus, qui *Conuersi* appellantur; cui *Deus interioris hominis lumen contulit, damnnum corporis celesti munere commutans dedit enim ei diuinas videre visiones, aliquando gloriam Sanctorum, frequenter pœnas malorum, assidue ipsum demonem flammiuomos ignium globos eructantem. Mira sunt hæc, & munera Dei. Frequenter autem patitur demonum incursum & congressum; ita vt ipsi impingant in eum, & ipse vel pugno vel baculo affligat eos. Hos assultus pati solet in quolibet loco, magis in Ecclesia, maxime cum pro defuncto orat. Ea tempestate, cepit iste in exequijs defunctorum audire choros Angelorum psallentium, modò cum monachis, modò diuisim: Cum autem efferebantur corpora precedente Conuentu, manebant Angeli in choro, exequiarum officia complentes. Inter sanctos autem, & Pater noster, inef-*

Plaut. in Truc,

Beda lib 4. de tinnabulis. cap. 23.

Cæsar. libiti cap. 21.

Clem. Rom. lib 6. Constit. Apok. c. 29. S. Hieronym. in vit Pauli Eremit.

S. Augustin. lib. 9. confession. cap 12.

Cæsarius lib. 11. cap. 7.

fabiles solebat audire jubilos, & supra humanam estimationem dulces. Hac celestis modulatio, post depositionem domini David, dulcior & magis intelligibilis audiebatur. Pertinet hoc ad magnos triumphantium applausus, ut habeant non tantum acclamantes, sed etiam cantu & musica omnis generis instrumentorum prosequentes. Quid ni & Angeli exeant obviam Sanctis, quorum corpora ad sepulchrum, animæ ad celum gradiuntur? Hoc est enim:
Psal. 87. 5. Et cantent in vjs Domini, quales utique sunt, per quas ad Deum
itur.

CAPVT LXVII.

Cur malis multis bonam, & multis bonis malam Deus permittat obuenire sepulturam?

I.
 Caesarius. hi-
 stor. memo-
 rab. lib. 10.
 cap. 41.

Mirabile quiddam accidit in Saxonia, Anno Redemptoris 1222. Nam nubes densa vno casu ex aere delapsa, intra duos montes, omnia aquis implevit, magnamque & hominum, & pecorum stragem edidit; neque sepes tantum, sed etiam officinas euertit, supellectilemque omnem, quam arripuit, deuexit. In P.P. Benedictinorum monasterio, quod Winendenburg vocabatur, ex omnibus, quotquot aderant, nemo mortem euasit, praeter quinque Religiosos, qui ad turrim confugientes se saluarunt. Paria fecit idem torrens in vicina ciuitate Iffere, vel Illene dicta. Putasses saeculum Pyrrhae & Deucalionis rediisse. Sed longè luculentiore signo Deus, quam fides Iuppiter, tunc probos ab improbis discriminauit. Siquidem aquis decrescens, & terra resecta, mirabili modo suffocati differebant. Quotquot enim in templis, aut aedibus suis inundatione deprehensi interierant, reperti sunt colore candidissimo, instar niuis enitescere; illi autem, qui in theatris, in popinis, in tabernis cauponum, vel lupanaribus, inter scortorum totius urbis ambubaiarumque ministeria extincti erant, carbonibus nigriores apparuerunt. *Tali enim caractere Deus bonos distinguebat à malis. Quem morem etiam veteres tenuerunt. Siquidem*

Mos erat antiquis, niuis attrisq; lapillis,

His damnare reos, illis absolueri culpa.

Hoc discrimen, si Deus ubiq; obseruaret, facile esset bene mortuos,